

SWEDSECS DISCIPLINNÄMND

BESLUT

2023-06-05

2023:21

Swedsec Licensiering AB

Licenshavaren

BESLUT

Disciplinnämnden meddelar licenshavaren en varning.

SKÄL**Bakgrund**

Licenshavaren var vid tiden för överträdelserna anställd som senior investeringsrådgivare inom förmögenhetsförvaltning hos ett anslutet företag och innehavare av licens hos Swedsec Licensiering AB (Swedsec).

Företaget har anmält att licenshavaren har gett råd till en kund i strid med företagets regler och inte heller dokumenterat rådgivningen. Licenshavaren har även haft en inte godkänd bisyssla.

Med hänvisning till företagets anmälan har Swedsecs disciplinutskott överlämnat ärendet till disciplinnämnden och föreslagit att licenshavaren meddelas en varning.

Företagets anmälan

Företaget har i anmälan till Swedsec anfört i huvudsak följande.

I december 2021 kontaktade en företagskund licenshavaren via e-post och frågade om licenshavaren kunde ”fixa så att vi kan investera i någon vettig placeringsfond likt förra året”. Kunden uppgav också tydligt att denna gång var placeringshorisonten endast ca 1–6 månader då de redan hade gjort ett förvärv som skulle betalas samt att likviditeten behövde vara så bra att det skulle gå att ta ut med cirka en veckas förvarning.

Licenshavaren återkom till kunden samma dag med följande besked: ”Det jag har att erbjuda är samma lösning som ni investerade i sist 50/50. Det kommer vara liknande tid att investera och komma ur positionen.” Licenshavaren hänvisade alltså till en tidigare placering som

kunden gjorde i juni 2020 då licenshavaren hade rekommenderat kunden att placera i två olika obligationsfonder med olika löptid.

Kunden återkom senare samma dag och bekräftade att de ville ha den placering som licenshavaren hade beskrivit i tidigare e-post. Kunden kommenterade dock på följande sätt: ”Tänkte att det kanske var OK att ta allt i den kortare fonden, men du tänker riskspridning. Du nämnde förra gången att de har en något negativ korrelation.”

Kunden återkom dagen efter via e-post och uppgav följande: ”Jag tror att vi kan investera ett belopp som i stort sett motsvarade det tidigare beloppet. Då har vi lite kvar i cash poolen så jag inte behöver höra av mig på några veckor i alla fall.” Kunden önskade placera större delen i den kortare fonden och lite mindre i den något längre fonden.

Licenshavaren hänvisade kunden till att ringa in så att ordern kunde spelas in, vilket kunden gjorde. Detta samtal finns inspelat men samtalet rörde bara själva orderläggningen och innehåller ingen rådgivning eller diskussion av placeringsalternativen.

Det finns ingen dokumentation i rådgivningsverktyget rörande de placeringsalternativ som licenshavaren har lämnat till kunden, vilket är ett krav enligt företagets interna instruktioner. Kunden är klassad som en professionell kund i enlighet med definitionen i värdepappersmarknadslagen. Av företagets riktlinjer framgår uttryckligen att även rådgivning till professionella kunder ska dokumenteras i rådgivningsverktyget. Vid rådgivningstillfället fanns det inte heller en finansiell plan för kunden där kundens behov och riskvillighet klarläggs, vilket är en grundförutsättning för att få ge placeringsråd till kunden. Det finns inget inspelat samtal utöver det ovan angivna samtalet. Alla samtal med kund ska spelas in enligt företagets instruktioner.

Eftersom kunden behövde använda pengarna vid olika tidpunkter inom den givna tidshorisonten gjordes försäljningar under de kommande månaderna. Fonderna hade då gått ned och kunden gjorde avsevärda förluster. Kunden hade löpande kontakt med licenshavaren under denna tid och påtalade att investeringarna sjönk i värde och ifrågasatte det placeringsråd som kunden ansåg sig ha fått.

Under utredningen framkom även att licenshavaren hade ett uppdrag som komplementär och ensam firmatecknare i ett kommanditbolag som enligt uppgifter hos allabolag.se har till uppdrag att bedriva värdepappersförvaltning. Enligt allabolag.se är bolaget aktivt. Företaget har interna instruktioner gällande godkännande av bisysslor samt registrering av intressekonflikter. Det finns ingen registrerad ansökan från licenshavaren avseende detta uppdrag.

Licenshavarens inställning

Licenshavaren har anfört i huvudsak följande.

I december 2021 blev licenshavaren kontaktad av en kund för att placera likviditet i EUR som alternativ till konto under en kort period. Företaget hade innan detta kommunicerat att icke-professionella kunder som ska placera i SEK ska placera på konto och inte i korta räntefonder.

Den rådande uppfattningen i teamet var att professionella kunder ska vara så insatta att de själva kan avgöra om en lösning passar dem eller inte. I EUR var räntan på konto negativ med över en halv procent när den aktuella kunden frågade om placeringsalternativ. Deposit hos företaget skulle ge ännu sämre villkor. Detsamma gällde europeiska obligationer.

Efter diskussion i teamet svarade licenshavaren kunden och presenterade den lösning som kunden redan sommaren 2020 placerat i och som kunden kände till sedan tidigare. Kunden svarade då att de hade ett annat alternativ på fördelning. Det slutade med att kunden själv valde att lägga en order med placering efter egen allokering. I och med att kunden valde sin egen placering ska det tolkas som att kunden gjorde en direktorder och inte en orderläggning som sker efter rådgivning.

Licenshavaren har med anledning av det inträffade förstått vikten av att det krävs synnerligen hög grad av tydlighet mot kund om huruvida en situation är att betrakta som orderläggning respektive rådgivning, även mot professionella kunder. Licenshavaren kommer vinnlägga sig om att i fortsättningen vara så tydlig att inga missförstånd uppstår.

Beträffande bisysslan känner licenshavaren inte till att hen tagit del av eller blivit informerad om exakt det regelverk som gäller kring bisysslor och som företaget hänvisar till. Licenshavaren är dock fullt medveten om att bisysslor måste godkännas av företaget. Innan licenshavaren engagerade sig i bolaget godkändes bisysslan av licenshavarens dåvarande chef. Det har emellertid aldrig förekommit någon verksamhet i bolaget. Licenshavaren engagemang är numera avslutat och bolaget avregistrerat.

Licenshavaren har inte tidigare fått något påpekande om sättet att sköta sitt arbete.

Överväganden

När det gäller licenshavarens bisyssla har hens uppgift om att den dåvarande chefen godkänt bisysslan inte närmare bemötts av företaget. Anmälan kan därför i den delen inte läggas till grund för påförande av någon disciplinpåföljd.

Av utredningen framgår emellertid att kundens order hade en tydlig koppling till det förslag som licenshavaren lämnat. Det måste mot den bakgrunden anses stå klart att det varit fråga om rådgivning och inte enbart självständig orderläggning från kunden. Rådgivningen borde

ha dokumenterats. Så har inte skett. Detta utgör en överträdelse av företagets regler vilka har stöd i bl.a. lag.

Påföljden för överträdelsen bör bestämmas till en varning.

På disciplinnämndens vägnar

Petter Asp

I nämndens beslut har deltagit justitierådet Petter Asp, bolagsjuristen Mats Beckman, direktören Jack Junel, direktören Kajsa Lindståhl och f.d. chefsjuristen Jan Persson.